



ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ ΑΠΟ ΚΡΗΤΙΚΟ ΓΛΕΝΤΙ

(Πίνακας του Ρ. Βέγκαν)

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΖΑΖ

ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΗ...

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΥΟ ΠΛΗΓΩΜΕΝΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ

I

'Ο Μαρκήσιος Γαστών ντε Σατινίν πρός τὸν 'Ο-
κτάβιο ντε Παλμέ, Π αρίστι.

'Αγαπητέ μου φίλε,

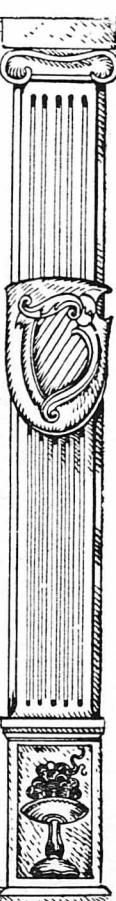
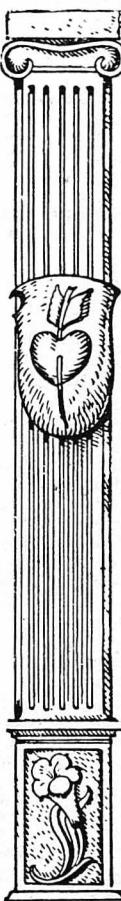
"Αν και βρίσκουμε στὸ Σατινίν πρὸ μηνός, μό-
λις τώρα σοῦ γράφω. Έλπιζω διώς
πὼς θὰ μὲ συγχωρήσῃς... Είμαι τό-
σο δυστυχισμένος, ώστε νὰ πόνος μου
δὲν μ' ἀφίνει νὰ κάνω τίποτε... Δὲν
μιλάω σὲ κανένα, δὲν βλέπω κανένα,
καὶ μ' αὐτοὺς ἀσύη τοὺς δικούς μου
θέλαχστε μόνο λέξεις ἀνταλλάσσω...
Όλη τὴν ἡμέρα τὴν περνάω κλεισμέ-
νος μέσα στὸ διαιρεούμενό μου, τὸ δ-
ποίο ἔχω μεταβάλει σὲ βιωμὸ 'Ε κεί-
νης... Κι' δταν τὸ βράδυ ἀρχῆσσον
νὰ πέφτουν τὰ σκοτάδια καὶ μου θο-
λώνουν ἀκούμα περισσότερο τὴν ψυ-
χή, τότε, νοιώθοντας μ' ἀπόλυτη ἀ-
νάγκη ν' ἀναπτυγόνω, βγάνω ἔξω,
καθαλάάω τὸ ἄλογό μου καὶ καλπά-
ζω στὴν ἔξοχή, στὰ περίχωρα τοῦ
πόργου, ἀδειφορῶντας ἀν̄ χιονίζει ἢ
δὲν βρέχει... Μοιάζω τότε μ' ἔνα
φάντασμα, ποὺ ἔναρχεται ἀπὸ τὸν
ἄλλο κόσμο, κυνηγῶντας τὸ χαμένο

τον δνειρο...
'Ο μόνος δν̄ορπος, στὸν δποῖο ἀνοίγω καμια
φρεά τὴν καρδά μου καὶ τοῦ μιλάω γιὰ τὸν πόνο
μου, εἰνε δ καλός μου πατέας. Μὰ τὰ γίλικά καὶ
περιγνωμητικά λόγα τὸν δὲν ἔχουν τὴ δύναμι νὰ να-
ληγέψων τὴν κηρδία μου... Είνε
κι' οὐτός τόσο λιδωστας, δ δυστυ-
χισμένος!... Τοῦ στοίχησε, φαινε-
ται, πάρο πολὺ ἡ συμφορά μου!...
'Έχει ποὺ περίμενε τὸ πρῶτο του
ἔγγρον, ἔχασε τὴν πολυγατημένη
τού νέφρη ποὺ τὴν ἀγαποῦσε πιὸ πο-
λὺ κι' ατ' τὴν ἀδελτή μου.

Θέλω νὰ σου αλήπτω, ἀγαπημένε
μου φίλε, γιὰ τὴν πεθαμένη, σὲ σέ-
να ποὺ παροστάθηκες ἀφοσιωμένος
κοντά μου σὲ διες τὶς στιγμὲς τῆς
ἀνωνύμας της, μὲ δὲν μπορῶ νὰ γρά-
ψω τὸ δνουά της... Τὸ γέρι μου
τρέμει καὶ κύναστα δοκούνων πλημ-
μωρίδων τὰ μάτια μου... Στουα-
τάω τὸ νοάμα μου γιὰ νὰ στιγά-
θω... Ω. Θέέ μου, γιατί μ' ἔκα-
νες τόσο δυστυχισμένο, τὴ στιγμὴ
ἀγριότητος ποὺ νόμιζα τὸν ἔαυτό μου
τόσο εύτυχισμένο;... Ή εντυχία



'Ο 'Ονορέ ντε Μπαζάζ.



μου ήταν τόσο άγνη καὶ τόσο γλυκειά, ώστε δὲν ήμουν αξιος γιὰ μιὰ τέτοια σκληρὴ τιμωρία...

Κι' ίμως τὸ προαισθανόμον... Κάθε φορὰ ποὺ είχα κοντά μου τὴν 'Οδέττη κι' ἔννοια μὲν τὴν ψυχή μου ἀδελφωμένη με τὴ δικῆ της, μᾶς μυστικὴ ἀνύποχία μὲ κινύρεις ὀλόκληρο... "Ετρεμα... Φοβόμον... Τί; Τὴ δυστυχία, τὴν καταστροφή..."

Κι' ἄκουσε τώρα νά ιδῆς πῶς τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς τῆς μεγάλειτης εὐτυχίας μας, μὲ χτύπησε η δυστυχία... Δὲν σοῦ τὸ ξέρω διηγήθει αὐτὸν.

"Ενα βράδυ τοῦ περασμένου Αύγουστου είχαμε πάει μὲ τὴν 'Οδέττη στὴν 'Οπερα... Ἐκεὶ μέσα, βλέποντας ὅλα τὰ μάτια τῶν θεατῶν νά καρφωνταν μὲ θαυμασμὸν στὸ θεωρεῖο μας, ή μᾶλλον στὴ γυναικα μου, ἔννοιαστα μον περήφανο. Πραγματικά, ή 'Οδέττη ήταν ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὡραία ὅσο ποτέ... Μέστ στὴ λεπτὴ καὶ λεπτὴ ἀράχονθραντη τουαλέττα της, ή χλωμὴ ὡμορφά της ἔπαιρε κάτι τὸ αἰθέριο, τὸ ἀγγελικό... Τὰ βαθησικα μάτια της σὲ βούλιζαν σ' ἀτέλειωτα δύνεις εὐδαιμονίας... "Η καλλονή διών τῶν ἄλλων κυριῶν ἔσθυνε μπρὸς στὴ δικῆ της..."

Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς παραστάσεως, κρατοῦσα μέσα στὸ χέρι μου τὸ χεράκι της ποὺ ἔτρεμε.

— Γιατὶ τρέμεις; τὴ ρωτήσα γιὰ μιὰ στιγμή.

— "Απὸ εὐτυχία! οὐδὲν πάντας μὲ μιὰ φωνή ποὺ ἔτρεμε ἐπίσης.

Τὴν κύτταζα τότε στὰ μάτια καὶ είδα πῶς ήσαν δαρκυσμένα... Κάποια καὶ προαισθμη μον μὲν ἔσφεξε τότε τὴν καρδιά... Προαισθμαν κι' αὐτὴ τίτοτε... Δὲν ξέρω..."

Σὲ λίγο ίματς ξέχασα τὴν ἐντύπωσι τῆς στιγμῆς ἐκείνης καὶ ξαναβύστηκα πάλι στὴν εὐτυχία μου...

"Οταν τελείωσε η καράστασις, ξαναγυρίσαμε στὸ σπίτι μὲ τὸ ἀμάξι μας. Σ' όλο τὸ δρόμο, ή 'Οδέττη ἔμενε σιωπὴν καὶ μον κρατοῦσε πάντα τὸ χέριο... Ἐγὼ δὲν τολμοῦσα νὰ ταράξω τὴ σιωπὴ της..."

"Εννοιώθα πῶς ἔτοις η ψυχές μας μιλούσαν καλύτερα. "Η νύχτα ήταν τόσο γλυκειά, ώστε ποιν ἀποσυρθοῦμε στὰ διαμερίσματα μαζ, βγήκαμε στὸν ἔξωστο τοῦ κήπου καὶ καθησαμε κοντά κοντά σὲ δύο πολύθρονες, ἀναπνέοντας τὶς μιαρωμένες πνοὲς τῆς νυχτερινῆς αὔρας καὶ βιθισμένοι στὸ ονειρό μας..."

Τὰ κεφάλια μας είχαν γείρει τὸ ίνα πόδος τὸ ίδιο καὶ τὰ μαλλιά της χάιδεναν τὸ πρόσωπο μου.

Τὸ φεγγάρι είχε βασιστεί ω̄ σκαπτομύρια ἀστρων ἔλαμπαν στὸν Αύγουστιάτικο οὐρανό... Τὸ βλέμμα μας χανόνταν βαθειά μέσα στὸ στερεόωμα... Ποτὲ δὲν ήμουν τόσο εὐτυχισμένος, δօσ τὴ στιγμὴ ἐκείνη... "Ακούγα τὴν καρδιά της ποὺ χτυπούσε πλάι μου, σαν να κτυπούσε μέσα στὸ ίδιο μου τὸ στήθος, ἀνάσανα τὴν εὐδαιμονίην, της πνοή, είχα δική μου τὴ σφρή της καὶ τὴν ψυχή της.

Δὲν ξέρω πόση ώρα καθύμαστε στοι ἀκίνητοι δὲν ήταν κοντά στὸν ίδιον, διαν τὴν ξέσφανα, καθὼς κύτταζε τὸν κατάστερο σύνανο, ἔνα ἀστέρι, ποὺ ἔλαμπε μὲ μιὰ ξεχωριστὴν πρασινογάλιξη λάμψη, τράβηξε τὴν προσοχή μου... Πρώτη φορὰ δὲν τὸ ἔβλεψα τὸ ἀστρο αὐτὸ...

— Τὶ κυττάζεις; μὲ φώτησε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ή 'Οδέττη, διακόπιοντας τὴ σιωπὴ.

— Νά, αὐτὸ τὸ ἀστρο, ἀγαπημένη μου, της ἀπάντησα... Κύτταζε τὸ πῶς λάμπει... Πρώτη φορὰ τὸ βλέπω ἀπόφε...

— Τὸ ξέρω τὸ ἀστρο αὐτὸ, μον ἀπάντησε η 'Οδέττη. Δὲν ξέρω πῶς τὸ δύνονταν οἱ ἐπιστήμονες, μὰ ὡς ἀστρολόγοι τοῦ μεσαίωνος τὸ ἔλεγαν 'Αντάρτη... Λένε μάλιστα διὶ παρουσιάζεται μονάχα στὸν δύνωντος ποὺ είνε εὐτυχισμένοι, ἀπόλυτα εὐτυχισμένοι... Είνε τὸ ἀστρο τὴν εὐτυχίας !...

— Καὶ ποὺ τὰ ξέρεις δὲν αὐτά, 'Οδέττη; τὴ ρωτήσα απορῶντας γιὰ τὶς πληροφορίες της.

— Τὰ διάβασα σὲ κάπιοι ἀπόκρυφο μεσαιωνικὸ βιβλίο ποὺ βρήκα τυχαίως στὴ βιβλιοθήκη σου... Νά κι' ἔμεις είμαστε τώρα εὐτυχισμένοι καὶ γ' αὐτό, τὸ ἀστρο τῆς εὐτυχίας εὐδόκησης νὰ μᾶς παρουσιάστη...

— Νάι, είμαστε εὐτυχισμένοι, 'Οδέττη μου, της ἀπάντησα κι' ἀπόθεσα στὰ χρυσά μαλλιά της ἔνα φίλημα ποὺ ἔκλεινε διλη μου τὴν τυφερότητα...

Τὴν είχα κλείσει πειά μέσα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ μὲ τὰ κεφάλια μας ἔνωμένα κυττάζαμε τὸν 'Αντάρτη, τὸ μαγικὸ ἀστρο...

— Ξέσφανα, τὸ ἀστρο αὐτὸ κάθηκε ἀπ' τὸ στερεόωμα... 'Η 'Οδέττη τρεμούλισε μέσα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ μὲ φωνή σθυμούμα ψύχρησε:

— Πάει!... Χάθηκε τὸ ἀστρο μας!... "Ἄς γρούσουμε μέσα!... Κρονώνω!..."

— Εγώ, μολονότι προσπαθοῦσα νὰ μὴ δώσω καμμιὰ σημασία στὸ πρόγραμμα, ἔννοιώσα ένα μυστικὸ φό-

βο καὶ κρατῶντας τὴν 'Οδέττη ἀπ' τὸ μπράτσο, τὴν ὀδήγησα ὡς τὰ διαμερίσματά μας.

— Οταν τὴν είδα στὸ φῶς, πρόσεξα πῶς ήταν κατάχλωμη...

— Τίτοτε, μον ἀτάντησε, σφίγγοντάς μον τὸ χέρι. Μὰ φοβᾶμαι...

Τὸ ἀστρο τῆς εὐτυχίας μας ζήσουσε...

Τὴν ἄλλη μέρα ή 'Οδέττη ήταν ἀρρωστη... Είχε κρυολογήσει τὴν δρα ποὺ κυττάζαμε τὸν 'Αντάρτη, τὸ καταραμένο ἀστρο τῆς εὐτυχίας...

Τὸ υπόλοιπο τὸ ζέρεις, ἀγαπήσατο μον 'Οκτάβιε, γιατὶ παρασκούθησε ἀπὸ κοντά διλη τὸν ἀγνώσια...

— Επ' τρεις μῆνες πάλιαψε ἡ φτωχή μου γυναικοῦλα μὲ τὸν θάνατο ποὺ τὸ τέλος ἔφυγε ἀπὸ κοντά μου, ἔφυγε ἀπ' τὴν ἀγάπη μου γιὰ νὰ ξαναγυρίση στὸν Οὐρανό, ἔκει ποὺ είνε η θέσις της, ἀνάμεσα στὸν ἄγγελον...

Μ' ἀφῆση μόνο, διστυχισμένη, ἔνα ζεύπιο τῆς ζωῆς... Δὲν ξέρω πειά κανένα δύνειο, καμμιὰ φιλοδοξία, καμμιὰ ἐλπίδα... Καταλαβαίνω τὸν ἔαντο μον χωρὶς προσοχὴ στὴ ζωή... "Ἐφηγε ἐκείνη, ἀδειασθεν τὰ πάντα γιὰ μένα... Τον κάποιο δ καίδος μου πατέρας μὲ συμβούλευε νὰ ξαναγρίσω νὰ γράψω, μὲ τὴν ἐλπίδα μῆτος βρῶ κάποια ἀνακούφιση στὴν τέχνη..."

— Η ζωὴ ἐδῶ είνε πολὺ μονότονη. Ζῶ ἀλωστε, δητο σοῦ είπα, ἐντελῶς ἀπομονωμένη στὰ ίδιατερα διαμερίσματά μου. Τὴ μητρὸς α μον τὴν ξέρω δει μολις δυὸ φορὲς ἀπὸ τὸν καιό ποὺ βρισκοῦμε ἐδῶ... Πρέπει μον νὰ σου μολογήσω διη τη γυναικά αὐτὴ τα παρ' διετος τὶς φιλοφρονήσεις ποὺ μον κάνει, μον προκαλεῖ ἀντιπάθεια. Μον φαίνεται πιστογρίτρια καὶ διπούλη... Μὲ νομίζω πῶς κι' ὁ πατέρας μου τὸν δεν ξέρει μιλήσει ποτὲ σχετικῶς. Τὸ δυστύχημα δὲ είνε διη διη τη γυναική της ἀδελφῆς μου..."

— Εγώψει ἐδῶ πρὸ δέκα μηρῶν καὶ μιὰ μεταράπηση μου, τὴν κόρη τῆς ἀδελφῆς τῆς μητρέας μου... "Ηρθε σὲ μᾶς κατεστομένη, ἔγκαταλελειμένη, ξητώντας ἀσιλο... Φαίνεται διως πῶς ή ίδια είνε η αἵτια τῆς δυστύχημας της... Γιατὶ, παρακούντας τὴ θεληση τη πατέρα μου, δὲ ποτὸς τὴν κηδεμόνες, γιατὶ ήταν δραματή, παγετεύτηκε κατόπιν εὐγενῆ χωρὶς πεντάρα, ἐνῶ αὐτὴ είχε τεραστία περιουσία καὶ, αφού προσηλήσαν τὴν περιουσία τους κάνοντας ζωὴ ήγεμονική, ἔφυγε τὸ ζεύπιο τους. Μά έκει δ συζηνός της τὴν ἐγκατέλειψε κι' έτοις η ξεαδέλφη μου ξαναγρίσει στὴ Γαλλία... 'Ο πατέρας μου, μαθαίνοντας τὴν ἐπιστροφή της, ἔσπευσε νὰ τὴ συχωάσῃ καὶ νὰ τὴν προσκαλέσῃ στὸν πύργο μας, προσφέροντας της τὴ φιλοξενία του..."

— Δὲν ξέρω ἀν ἔκανε καλά δη δχι, πάτωτα είμαι της ίδεας, δη δεν μποροῦσε ν' ἀφήση δηροστάτενη κι' ξέρηη τὴν ἀντηφά του...

— Αλλά τι μ' ἀνδιαφέρει η ξεαδέλφη μου... Δὲν τὴν ξέρω δει ἀκόμα καθόλου κι' ἐλπίζω πῶς δ' ἀργήσω πολὺ νὰ τὴ ίδω...

— Μὰ δρκετὰ σὲ κούναστα μὲ τὰ λόγια μου... Τὸ βέβαιο ίμως είνε διη γράφοντάς σου, ματσαγόληθικα κι' ἔννοιώσα κάποια ανακούφιση ἀπὸ τὸν πόνο μου. Τώρα, ἀφήσει μὲ νὰ ξαναγρίσω σ' αὐτόν... Αρκετή δηρά είγκατελεψη την πεθαμένη μου...

— Πόνγος του Σατινώ, 15 Νοεμβρίου 183...

Σὲ φιλῶ, Γαστών.

· Η Κλάρα Δαρμοσὲ πρὸς τὴν δίδα Μάρθα Ντελμόν, Παρισί.

Καλή μον φίλη,

Μη νομίσεις ἀχαρίστη ποὺ δὲν ἔπευσα, φτάνοντας ἐδῶ, νὰ σ' εὐναριστήσω, τόσο ἔσενα, δσο καὶ τὴν καιή σου μητέρα, γιὰ τὴ φιλοξενία ποὺ τὸσο πρόθυμα μον παρασχοῦστε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς παρασκονῆς μου στὸ Παρίσι, μετὰ τὴν ἐπιστροφή μου ἀπὸ τὶς 'Ινδιές...

Μὰ είμαι τόσο δυστυχισμένη... Τὸ δυστυχισμένη... Εφτασα στὸ Σατινώ ἔνα οάκος, ἐπίκοντας πῶς θὲ βρῶ ἔνα ταφρύνιο μέσα στὴν τρομερὴ αὐτὴ τροικυμα τῆς ζωῆς μου... Μά, ἀλλοιμον... Καλύτερα νὰ μὴ ἔχωμον καθόλου... Οι εξευτελεία, τοὺς διότους ιποφέρω ἐδῶ, μὲ συντρίβων καὶ μ' ἔκμηδενίζων κάθε τόσο πεισόστερο. Είνε ἀλήθεια πῶς δὲν είσι μον 'Ιουλιός, δ πατέρας τον ἐδῶ μεταράπηση στὸν πατέρα του καὶ τὰ μάτια του δάκρυσαν δταν τὸν διηγήθηκα τὶς δυστυχίες μου... Είνε τόσο καλός!... Μά, γιὰ τὴ δυστυχία μου, δὲν είνε μόνος αὐτὸς ἐδῶ... Στὸν πόνο διευθνεὶ τὰ πάντα η γυναικα μου χωρθῆρη καὶ κακή, ή δροία δὲν χάνει ενικαία γιὰ νὰ μὲ προσβάλη καὶ νὰ μ' ξεστελέξῃ...

— Οσο γιὰ τὸν ἀχαρίστη μου Γάστωνα, δὲν τὸν είδα ἀχόμα, γιατὶ μετὰ τὸν θάνατο τῆς γυναικας του ξει κατάλειστος. (Άκολουθεῖ)

Λέγω πληθώρας ςλης, στὸ προσεχεῖς φύλλῳ

«Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΛΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ»

«ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΚΑΛΣΦΑΓΑΔΩΝ»

«ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ ΡΩΜΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΟΥΛΙΕΤΤΑΣ»